
FINANČNÉ RIADENIE PODNIKU

4. ročník OA

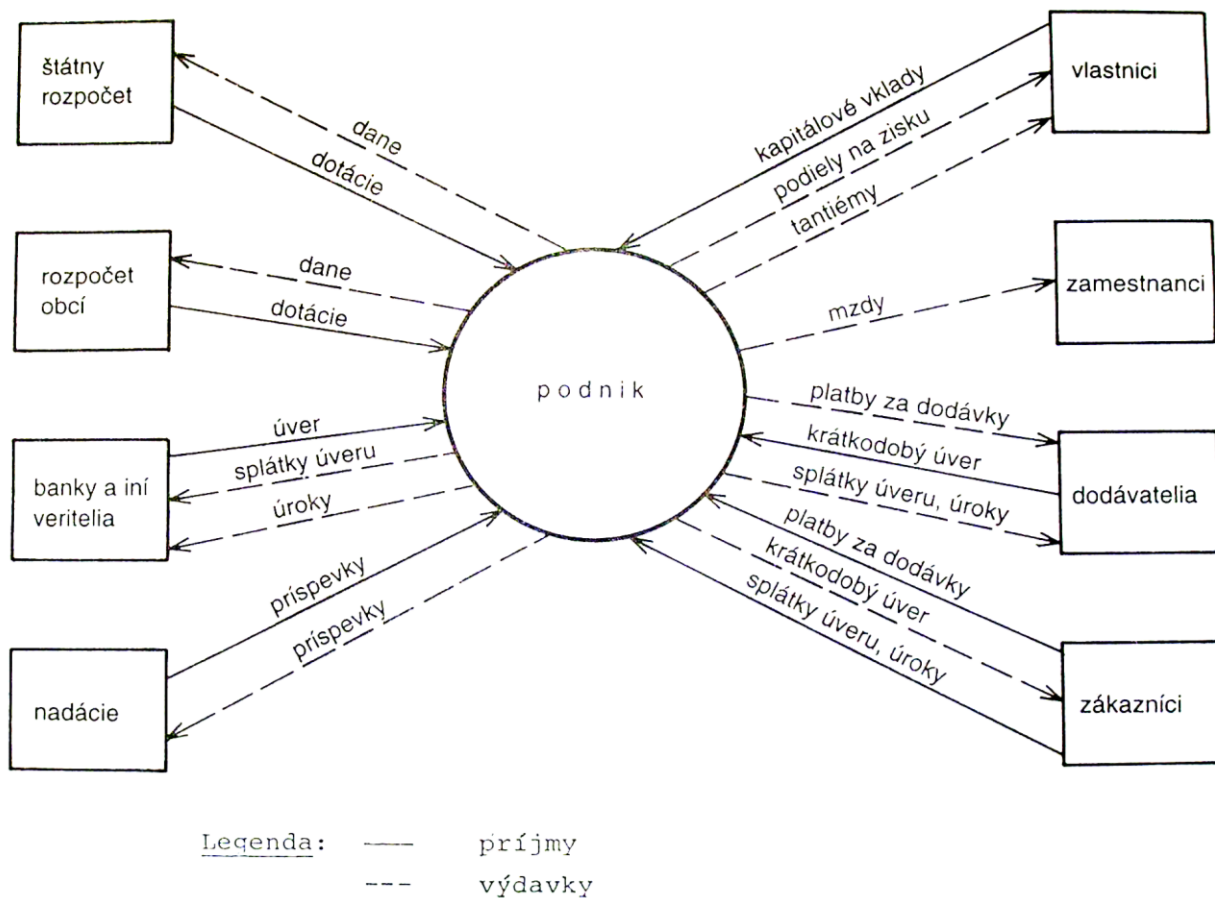
bilov.sk

FINANČNÉ RIADENIE PODNIKU

POHYB PEŇAZÍ

Pohyb peňazí sa uskutočňuje prostredníctvom **2 peňažných tokov**:

- **peňažnými príjmi** – toky peňazí, ktoré smerujú do podniku
- **peňažnými výdavkami** – toky peňazí, ktoré smerujú z podniku

ZÁKLADNÉ POJMY FINANČNÉHO RIADENIA

Finančné riadenie je aktívna činnosť finančných manažérov zameraná na:

- získanie potrebného objemu peňažných prostriedkov a kapitálu,
- ich rozloženie (alokáciu) do rôznych zložiek aktív (majetku),
- rozdelenie zisku v súlade s cieľmi finančného plánu.

Peňažné prostriedky: časť aktív (majetku) podniku vo forme:

- hotovosť
- krátkodobé peňažné vklady v bankách
- krátkodobé cenné papiere

Podnikový kapitál = súhrn všetkých peňazí vložených do celkového majetku podniku vlastníkami a veriteľmi

Podnikové financie zobrazujú pohyb:

- peňazí
- kapitálu
- finančných zdrojov

Podnik sa dostáva do peňažných vzťahov:

- s inými podnikmi
- zamestnancami
- inštitúciami finančného trhu a štátu

Finančný manažér je sprostredkovateľ medzi *aktívami podniku* a *finančným trhom*

Obsah práce finančného manažéra

- investičné rozhodnutia
- finančné rozhodnutia
- finančná analýza
- finančné plánovanie

Domáca úloha: zostavte súvahu - príklad na strane 9

INVESTIČNÉ ROZHODNUTIE

Investície z finančného hľadiska = suma kapitálových výdavkov vynaložených na získanie konkrétneho aktíva (majetku)

Členenie investícií

- hmotné, nehmotné, finančné
- do neobežných aktív (DM), do obežných aktív (KM)
- dlhodobé, krátkodobé

1. Rozhodnutie o dlhodobých investíciách

- Investičné rozhodnutie - výber investícií z viacerých variantov.
- Robí sa na základe vyhodnotenia investičného projektu - projektu rozvoja podniku.

Základné ekonomické charakteristiky pre výber najlepšieho variantu (inv. Δ):

- výnosnosť investície = peňažné príjmy z projektu
= *čistý zisk z investície/náklady na obstaranie investície*,
- doba návratnosti investície = čas, za ktorý sa vrátia vynaložené kap. výdavky
 - kapitálové výdavky = súčet peňažných príjmov z investície,
= *náklady na obstaranie investície/ čistý zisk z investície*
- riziko investície = pravdepodobnosť, že nedosiahne z investície očakávaný zisk

Ďalšie rozhodnutia podniku

- o nehmotných investíciách - výsledkom je nehmotný majetok (nákup licencií, patentov, know-how)
- o finančných investíciách - výsledkom je finančný majetok (nákup cenných papierov)

2. rozhodnutie o krátkodobých investíciách - investovanie → do zásob, do pohľadávok, do krátkodobého finančného majetku.

Príklad: Podnik investoval do nového výrobného zariadenia sumu 284 000 €, čistý zisk z investície za rok je 71 000 €

- a) výnosnosť investície = $71\,000/284\,000 = 0,25$ €
Každé euro vložené do výrobného zariadenia prinesie za rok 0,25 € zisku.
- b) Doba návratnosti investície = $284\,000/71\,000 = 4$ roky
Doba návratnosti sú 4 roky. Za túto dobu sa splatí celá hodnota investície.

Úloha:

Vypočítajte výnosnosť investície a dobu jej návratnosti, keď podnik investoval do nákupu budovy sumu 176 000 €. Čistý zisk z investície za rok je 22 000 €.

FINANČNÉ ROZHODNUTIE

- Kde?
- Za akých podmienok?
- Za akú cenu?

finančný manažér získa peňažné prostriedky a kapitál.

Členenie finančných zdrojov		
podľa účelu	finančné zdroje ako kapitál	slúžia na investovanie do nových budov, na modernizáciu a i.
	finančné zdroje ako peniaze	slúžia na zabezpečenie krátkodobých potrieb – platobnej schopnosti a likvidity
podľa vlastníctva	vlastné	- vklad majiteľa - zdroje z podnikateľskej činnosti (zisk, odpisy) - získané z nepeňažných zložiek majetku (odpredaj nepotrebného majetku) - dotácie (nenávratné peň. prostr. prísne účelovo viazané)
	cudzie	- úvery - pôžičky - záväzky
podľa doby splatnosti	Krátkodobé	do 1 roka
	stredno- a dlhodobé trvalé	viac ako 1 rok to sú vlastné zdroje
podľa spôsobu získavania	interné	- zisk - odpisy - ostatné interné finančné zdroje
	externé	- vklady vlastníkov - úvery - dotácie, granty - osobitné formy financ.

OSOBITNÉ FORMY FINANCOVANIA

1. Lízing = leasing

Je to forma vonkajšieho financovania investícií, kedy sa z cudzích zdrojov obstarávajú potrebné veci, ktoré sa na konci nájomnej zmluvy

- ✓ buď odkúpia zvyčajne za symbolickú cenu vopred dohodnutú v lízingovej zmluve – finančný lízing
- ✓ alebo vrátia prenajímateľovi, ktorý ich ďalej prenajíma - operatívny lízing.

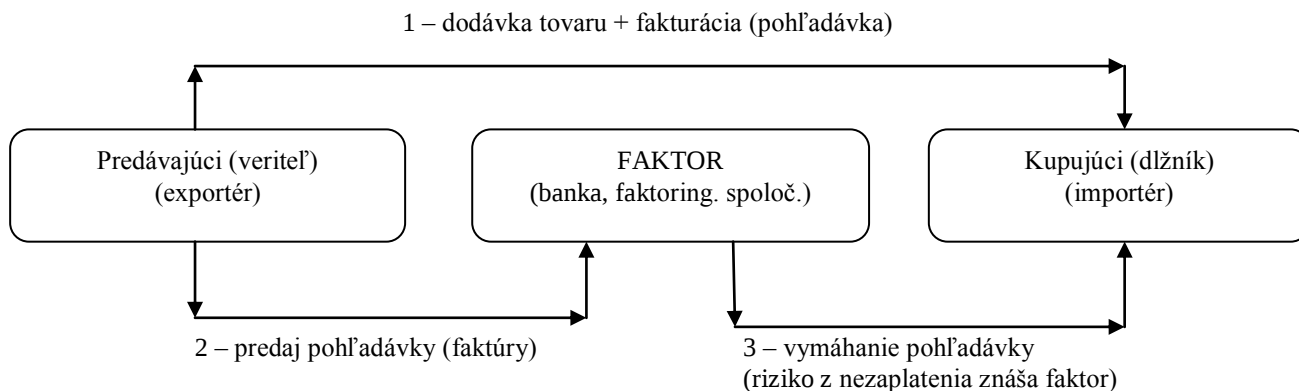
Účastníci:

- prenajímateľ (lízingová spoločnosť, banka, podnik) – prenajíma daný majetok
- nájomca – klient, ktorý užíva daný predmet na základe lízingovej zmluvy, platí podľa splátkového kalendára lízingové splátky (nájomné).

V procese prenájmu dochádza k oddeleniu práva užívateľského od práva vlastníckeho. Ide o spôsob obstarania majetku formou postupných splátok.

2. Faktoring

Znamená odkúpenie krátkodobých pohľadávok od dodávateľa pred lehotou ich splatnosti faktoringovou spoločnosťou (faktorom). Hodnota faktúry sa znižuje o spracovateľský poplatok a úrok. Faktoringovou spoločnosťou sú aj banky.

3. Forfaiting

Ide o odkúpenie strednodobých a dlhodobých pohľadávok (viac ako 90 dní od dodávateľa (veriteľa) pred lehotou ich splatnosti forfaitingovou spoločnosťou (forfaitérom), bez možnosti spätného postihu pôvodného veriteľa, ak dlžník nezaplatí. Pohľadávky musia byť zabezpečené bankovými nástrojmi (aval zmenky, dok. akreditív a pod.)

Porovnanie	
Faktoring	Forfaiting
Odkupujú sa krátkodobé pohľadávky	Odkupujú sa stredno a dlhodobé pohľadávky
Pohľadávky nie sú zabezpečené bankou	Pohľadávky sú zabezpečené bankou, štátom

Splatnosť je do 180 dní	Splatnosť je do 90 dní
Neobchodovateľné pohľadávky	obchodovateľné pohľadávky na finanč. trhu
Odkupuje sa celá skupina pohľadávok	Odkupujú sa jednotlivé pohľad.
Znejú na nižšiu sumu	Znejú na vyššiu sumu

	Výhody	Nevýhody
Pre dodávateľa (veriteľa)	- jednoduchý prístup k finančným prostriedkom - nemá riziká z platením	faktoring. spol. nezaplatí celú sumu pohľadávky; časť si ponechá na krytie svojich výdavkov
Pre faktora/ forfaitéra	môže investovať dočasne voľný kapitál	preberá riziko spojené s nezaplatením pohľadávky

FINANČNÁ ANALÝZA PODNIKU (FAP)

FAP = rozbor finančnej situácie podniku

Úloha FAP = hodnotiť finančnú situáciu podniku a určiť príčiny, ktoré ju ovplyvnili.

Cieľom FAP je poznať finančné zdravie podniku. Finančne zdravý podnik = prosperujúci podnik (príp. zdravý do budúcnosti).

Z hľadiska času poznáme FAP:

- ex post – predmetom analýzy sú dosiahnuté súčasné a minulé výsledky hospodárenia,
- ex ante - predmetom analýzy je finančná situácia v budúcnosti.

Koho zaujíma FAP: vlastníci, spoločníci, veritelia, dodávatelia, odberatelia, zamestnanci, banky, široká verejnosť ...

Zdroje informácií pre FAP: súvaha, výkaz ziskov a strát, účtovné knihy, ďalšia účtovná dokumentácia, výročné správy, tlačové správy, prospekty cenných papierov ...

Postup FAP:

- vypočítanie ukazovateľov,
- porovnanie ukazovateľov so vzorovými hodnotami,
- hodnotenie ukazovateľov v čase,
- súhrnné hodnotenie, návrh na ďalší postup, formulácia cieľov pre finančné plánovanie.

Základné ukazovatele FAP:

- likvidita = platobná schopnosť podniku ,
- rentabilita,
- zadlženosť podniku,
- cash flow = peňažné toky

Ukazovateľ = číselná charakteristika, ktorá má vypovedaciu schopnosť (ekonomický zmysel)

a) Platobná schopnosť podniku – likvidita (pohotov. peňažné prostriedky = najlikvidnejšie aktíva)

$$1. \text{ Uk. okamžitej likvidity} = \frac{\text{pohotovostné peňažné prostriedky}}{\text{krátkodobé záväzky}} \geq 1$$

$$2. \text{ Uk. bežnej likvidity} = \frac{\text{pohotovostné peňažné prostriedky} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}} \geq 1$$

$$3. \text{ Uk. celkovej likvidity} = \frac{\text{pohotovostné peňažné prostriedky} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobé záväzky}} \geq 2$$

b) Rentabilita = ziskovosť

$$1. \text{ rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový kapitál}}$$

$$2. \text{ rentabilita vlastného kapitálu} = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastný kapitál}}$$

$$3. \text{ rentabilita tržieb} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

$$4. \text{ rentabilita nákladov} = \frac{\text{zisk}}{\text{náklady}}$$

(Na jedno euro nákladov pripadá XXX eur zisku = Jedno euro vložené do nákladov prinieslo zisk XXX eur)

c) Zadlženosť podniku

$$1. \text{ Uk. zadlženosti} = \frac{\text{dlhy} + \text{úvery}}{\text{celk. aktíva}}$$

$$2. \text{ Uk. dlhodobej zadlženosti} = \frac{\text{dlhodobé úvery}}{\text{vlastný kapitál}}$$

(Na jedno euro vlastného kapitálu pripadá XXX eur dlhodobých úverov)

$$3. \text{ Uk. krátkodobej zadlženosti} = \frac{\text{krátkodobé úvery}}{\text{vlastný kapitál}} \times 100$$

(Krátkodobé úvery predstavujú XX X % vlastného kapitálu)

$$4. \text{ Uk. finančnej zadlženosti} = \frac{\text{vlastný kapitál}}{\text{celkový kapitál}} \times 100$$

(Z celkového kapitálu predstavuje vlastný kapitál XXX %)

d) cash flow = peňažné toky = čistý zisk + odpisy

Výučbový príklad – riešime na vyučovacej hodine postupne

údaje v tabuľke sú v tis. €

Položky	Rok 2014	Rok 2015	Úlohy:
Tržby celkom	5 000	5 500	1. Zostavte súvahu k 31. 12. 2014 2. Posúďte platobnú schopnosť v roku 2014 podľa stupňov likvidity 3. Posúďte zadlženosť podniku 4. Posúďte rentabilitu nákladov a celkového kapitálu 5. Vypočítajte produktivitu práce v roku 2014
Náklady celkom	4 800	4 900	
Nerozdelený zisk	200	600	
Dlhodobý nehmotný majetok	90	100	
Dodávatelia	300	400	
Pokladnica	50	50	Domáca úloha: Vypočítajte úlohy 1. – 5. za rok 2015. Následne porovnajte ukazovatele a posúďte vývoj ukazovateľov. (Pozn. Vývoj ukazovateľov posudzujeme odpoveďou na otázky: O koľko? O koľko %?)
Bankové účty	200	240	
Krátkodobé bankové úvery	760	670	
Materiál na sklade	320	500	
Úroky z úverov	110	140	
Rezervný fond	100	120	
Dlhodobý hmotný majetok	1 450	1 620	
Odberatelia	190	260	
Zamestnanci	120	180	
Výrobky	300	400	
Finančné investície	680	800	
Základné imanie	1 800	2 000	
Počet zamestnancov	10 osôb	10 osôb	

(Ďalší príklad – domáca úloha nájdete na strane 12)

FINANČNÉ PLÁNOVANIE PODNIKU

- predstavuje súhrn činností, ktorými sa stanovujú ciele podniku a spôsoby ako ich možno dosiahnuť,
- výsledkom je finančný plán,
- obsah a časový horizont finančného plánu si určuje každý podnik sám.

Úloha finančného plánu:

- určiť potrebu kapitálovej štruktúry,
- určiť potrebu peňažných prostriedkov,
- zabezpečiť optimálne financovanie investičnej výstavby,
- zabezpečiť platobnú schopnosť podniku.

Z časového hľadiska rozoznávame finančné plány:

- **dlhodobé** finančné plány – ich úlohou je zabezpečiť budúcu potrebu kapitálu;

patria sem:

- dlhodobá plánovaná súvaha
- plánovaný výkaz ziskov a strát

- **krátkodobé** finančné plány - majú podobu rozpočtov, ich úlohou je zabezpečiť platobnú schopnosť podniku, sú konkretizáciou dlhodobých plánov. Patria sem:

- plán zisku,
- plán nerozdeleného zisku,
- finančná bilancia (súvaha),
- plán peňažných tokov (cash flow).

Čiastkové plány – plány jednotlivých oblastí činnosti podniku, ktoré treba zladit' do komplexného plánu podniku. Ide napr. o tieto čiastkové plány:

- plán marketingu,
- plán výroby,
- plán zásobovania,
- plán ľudských zdrojov,
- plán investícií,
- finančný plán,
- plán výskumu a vývoja,
- ekologický plán a pod.

Štruktúra a obsah finančného plánu podniku

1. finančné ciele podniku:

- pri ich stanovení sa vychádza z:
- podrobnej finančnej analýzy podniku
- z analýzy okolia podniku (SWOT analýza)
- formulujú sa na niekoľko rokov

2. základné stratégie:

- stratégia prenikania na nové trhy,
 - stratégia v oblasti výskumu,
- stratégia v oblasti kvality výrobkov,
stratégia v oblasti financovania.

3. dlhodobý finančný plán: zameriava sa iba na vybrané oblasti a ukazuje iba súhrnné údaje,

4. krátkodobý finančný plán – spravidla súhlasí s časovým horizontom rozpočtov.

Postup tvorby finančného plánu:

1. krok: finančná analýza podniku,
2. krok: formulácia cieľov,
3. krok: základné stratégie,
4. krok: dlhodobý finančný plán,
5. krok: krátkodobý finančný plán a rozpočty,
6. krok: implementácia (zavádzanie) finančného plánu počas celého plánovacieho obdobia,
7. krok: hodnotenie úrovne finančného plánu, kontrola, hlásenie o realizácii plánu, úpravy a zmeny plánu.

V záujme efektívneho plánovania by mal manažment podniku vypracovať jednotný postup tvorby finančného plánu – časový priebeh a zodpovednosť jednotlivých úrovní manažmentu.

Domáca úloha – súvislý príklad

Údaje k 01. 01. 2016

Číslo a názov účtu	Suma v €
021 - Stavby	1 050 000,–
022 - Samostatné hnutelné veci a súbory	900 000,–
081 - Oprávky k stavbám	300 000,–
082 - Oprávky k samostatným hnutelným veciam...	125 000,–
112 - Materiál na sklade	600 000,–
211 - Pokladnica	35 000,–
213 - Ceniny	30 000,–
251 - Majetkové CP na obchodovanie	20 000,--
221 - Bankové účty	100 000,–
231 - Krátkodobé bankové úvery	140 000,–
312 - Zmenka na inkaso	180 000,–
321 - Dodávatelia	250 000,–
322 – Zmenky na úhradu	25 000,--
341 - Daň z príjmov - záväzok	65 000,--
343 – DPH – záväzok	10 000,--
411 - Základné imanie	1 300 000,–
421 - Zákonný rezervný fond	250 000,–
431 - VH v schvaľovacom konaní (zisk)	400 000,–
472 - Záväzky zo sociálneho fondu	50 000,–

1. Zostavte súvahu k 01. 01. 2016
2. Posúďte likviditu podniku (všetky typy)
3. Posúďte rentabilitu vlastného, cudzieho a celkového kapitálu
4. Zistite skutočnú hodnotu DM k 01. 01. 2016.
5. Zistite, na koľko % je opotrebený DM.
6. Zistite, na koľko % sú opotrebované stavby.
5. Zistite finančnú zadlženosť podniku k 01. 01. 2016

Pri vypracovaní využite účtovú osnovu a pri výpočtoch uvádzajte vzorce pre výpočet. Výsledky interpretujte/posúďte/zhodnoťte.